

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 161.

A refrén.

Arad, július 18.

(Sz. Zs.) Ne tessék tulságosan csodálkozni, hogy ezen a helyen evvel a poézis körébe tartozó címmel találkozunk. Önöknek kétségen kívül igazuk van, amikor azt mondják, hogy ez a hely a politikáé, de tévednek, ha azt hiszik, hogy a politika olyan nagyon távol áll a poézistól. Legalább minálunk nem. Vannak ugyan eléggé szavahihető emberek, akik azt állítják, hogy a politika száraz, rideg valami, merőben a számító, megfigyelő és előrelátó ész munkaköre, egy szóval az exigenciák tudománya — s ugyanezek az emberek a poézist a szív, a lélek, a képzelet szózatának mondják. De hát tévednek mind a ketten.

Legalább minálunk. Mert nálunk, aki irástudó ember, az mind politikus, ez statisztikailag bizonyítható tény és nem kevésbé tény az is, hogy ugyancsak minden irástudó ember nálunk egyúttal poéta is. Nincs tehát mit csodálkoznunk azon, hogy derék politikusaink a politikai csendben teljes erővel a poétaságra vetették magukat, s a verselési formák sokféleségével használják ki azt, amit a poeticalicentianak neveznek az iskolában s taktikai mesemondásnak a politikában.

Szép műfaj ez a politikai költés, amelynek muzsája széles nagy Magyarországon mindenkit homlokra csókol, aki nem analfabeta, s 453 férfit úgy látszik kétszer is. Ezek a vezérpoéták, akik ott fenn a Sándor-utcai akadémiában állapítják meg, hogy milyen tárgyú és irányú versek lesznek a saisonon át diva-

tosak. Az az, hogy nem mindannyian tesszik ezt, vannak köztük — hála istennek igen szép számmal — akik a kettős csók daczára is hűtelenek a muzsához s költészet helyett beérik becsületes, céltudatos munkával, beérik avval a tudattal, hogy dolgoztak, fáradtak, s ha nagyon meg vannak elégedve, hát elmondják prózában, hogy boldogok, elégedettek a jól végzett munka után. Ezekre hasztalan pazarolta a muzsa a csókját, no de marad neki ugy is elég hive. Mindenki utóvégre is nem dolgozhatik, s a 453 politikai vezérpoéta között is maradtak szép számmal ékes szavú dalosok, akik csak zengenek, zengenek, hol lágyan, epedőn, hol tombolva, viharozva, ezerféle formában, ezer dologról, legtöbbször azonban arról, amit a hűtelenek, a hitehagyottak kidolgoztak, persze a guny, a kicsinylés, a megvetés felsőbbse hangján. Ugy hívják ezt az ő működésüket, hogy *ellenzéki politika*.

Szép, nagy tért nyújt ez az öt évre homlokra csókol muzsafiak érvényesülésére. Fel lehet használni mindazt a nagy tudást, amit Névy László és Szvorényi a poétai mesterség törvénykönyvében kodifikáltak. Es fel is használják: költenek meseket, regéket, az epepeia pianójától a rapszódia fortissimójáig elzengenek minden dallamot, tudnak a népies, sőt parlagi — de mennyire parlagi hangon és képesek valósággal diplomatai finomsággal is egymásba öltetni a szavakat, s felhasználják a poézis ezer savát, borsát a paradoxonok rengetegétől egészen a szerény — *refrénig*.

Ez az a bizonyos visszatérő sor, a

mely minden strófa végén megjelenik, s igen alkalmas a váltakozó lélekállapotok kifejezésére s a hatás fokozására. — A saison politikai lantvezetőinek ez a divatos refrénje ma az, hogy nyakunkon a török, — *itt a választások*.

Biz ez baj, a kinek baj.

Azt mondják, a poéták nem kaptafára dolgoznak, hanem szinte öntudatlan lázban azt és úgy zengik a mit és a hogy a furor poeticus sugall nekik. Nagyon érdekes akkor ezeknek a vezér poétáknak dalait megfigyelni. Előbb csak úgy átfutott a lelkünkön a választásoktól való szent borzongás s csak sok-sok hosszú soros srófák végén tünt fel a refrén: *választások*. . . Aztán mind helyesebb lett a hang, rövidebbek a sorok, a strófák, mind sürűbben tért vissza az örök refrén: *választások, választások* . . .

Ugy tetszik, ez a vergődő lélekállapottal teljes, ködös, homályos, szakgatott műfaj, a melylyel most a világ elé állanak az, a mit a muzsafiak úgy hívják, hogy *tragédia dalban elbessélve*. Tragédiája a sok poétának, a kik botlottak és most a katasztrófa felé haladván remegnek a bűnhődéstől. — Es ez a rémégés, ez az őszinte tragikus hang igen szép, igen hatásos. Valóban a dal, a melyben tragédiájukat elzokogják, igen szép, hanem a tragédia maga — az csunya volt.

Es a hogy hallgatjuk ezt az aggodalmaskodó, tépelődő, bus balladát, eszünkbe jut a néhai való szegény poéta, a ki valaha szintén irt, s nem is minden siker nélkül, dalban elbeszélte tragédiáját, a ki dalt zengett egykor Agnes asszonyról, a ki a pataokban mossa vérrrel megfertőzött

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A rév felé.

— Léon Gamardtól. —

Jean Claveau átvette kiégett ozigaretáját az erkély kovácsolt vaskorlátján, azután kihajolt utána. Nézte, mint száll alá keringve a papiros hűvelly csutakja a néptelen utca mélyére.

Távol, közel, minden nyugodott már. Csak a szomszéd sikátor éjjeli kávéházából hallatszott át a vendégnép zsongása és néha a zene, az ének egy elitompult hangfoszlánya. Késő idő volt, félvilágos tikkadt éjszaka, teli a nyári éjjel néma, idegzsibbasztó poézisével, mely egész terhével ránehazodik az ember felkérére. Hallgattunk. Mintha agyunkban nem lett volna gondolat és szánk elfeledte volna a beszédet. Ott álltunk lustán, szótlannul a lámpás pislogó világ mellett. Einéztük azt a kiadód szunyogócsapatot, mely körülzárnyalta a rózsaszínű füveggyolyót.

Claveau törte meg a csendet. Beszélni kezdett egyforma, lassu hangon:

— Ki nem állhatom a nyarat. Se vidéken, se városban nem ér semmit. Legjobb volna át aludni az idejét. Csak őszszel kellene fölébredni egy tölgyes közepén, valamely félig rom kastélyban, ahová elhallatszik a távoli hullámgúgás és a zivatar ott csatárk ives ablakai előtt.

Gyermekkorom óta mindig ilyen ősi pihenőre vágyom. Jóllehet csak egyszer volt benne részem, életemben. Harmadéve, mikor holtra fáradtan, elcsigázott idegekkel hazatartam a szülőföldemre, Normandiába, hogy üdüljek egy keveset a létért való harc ezernyi apró szennyes küzdelme után. Szívemből kívántam a falu békéjét, a fűves levegőt, a kőszálást szerte a környéken. Odakünn napról-napra inkább hámlott le rólam a nagyvárosi robotos ember máza. Szabadnak éreztem magamat. Majd oly tudatlannak, amilyen gyermekéveiben voltam. Nem volt semmi részem a divatos raffinált gyönyörtségekben. Délharangszó után elindultam bolyongani az erdőbe, csak az alkonyat hozott rendesen haza; a sötét, amíg rátaláltam a visszautra az ösvények és tisztások zűrzavarában. Néha messzire eloszagatott egy-egy óriási odvas fatörzs. Máskor meg egy régi vadászkastély romját fedestem fel a sűrűségben. Egy viharvert ódon sasfészket, megcsontult tornyokkal, keskeny magas ajtókkal, ablakokkal az oldalán. Amint először megpillantottam, azt hittem, hogy valamikor, régen már látnom kellett e vén épületet. Pedig csalódtam. Azelőtt soha nem jártam még arra felé. Nem láthattam sohasem, legtöbbször ha, álomban ezt a régi hajlékot, mely talán a nagy forradalom óta gazdátlanul elhagyva állt a rengetegben. A tejet megromogtatta az idő. Az ablak üresen ásitottak a késői verőfénybe. A kapun talán

évtizedek óta sem járt ember ki és be. Vajon ki lehetett régen e falak ura gondoltam magamban. Micsoda sorsa lehetett azoknak az embereknek, akik századokkal ezelőtt éltek és szerettek? Miként árvult el ez az ősi tanya, melyet egykor bizonyosan valami gazdag mulatni vágyó főúr építtetett? Ez megannyi kérdés volt, amelyekre senki sem felelhetett nekem.

Hanem egy ízben mégis azt kellett látnom, hogy a dtledező kastély nem oly elhagyott, mint amilyenek én képzelem.

A kéményéből füst szállt föl. A keleti szárny három vagy négy ablakán füveg villant meg a napsugarak fényében. Tehát embernek kellett benne lakni. De kinek? Valami világytűlő vad remetének, akit fogadalmaköt a négy fal közé; vagy talán inkább valami szolgafélenek, aki egész istenadotta napon át künn csatangol az erdőn, hogy csak az éjjel hozza haza nyugvóra. Ezt nehéz lett volna megfejteni. Nem is törtem rajta fejemet. De legközelebb, amint ott ért a zivatar az erdőn, rászántam magam, hogy igénybe veszem a kastély lakójának a vendégszeretét, akárki legyen ő. A sűrű záporban ázva, mint ha csak őszitőből tenném, egyenest a kapu felé mentem s bekopogtattam.

Az első zörgetésre nem jött életjel belülről. A másodikra, harmadikra mintha léptek hallatszottak volna a visszhangos kapu-

lepedőjét és hiába mossa, csak ott látja a vérfoltot mindig, mindig, kiirthatatlan a büntudat lelkéből és nem tud megnyugodni, hasztalan könyörög: »Oh irgalom atyja, ne hagyja el!«

... És a hogy hallgatjuk a közeli választások félelmétől remegő hangú kobzosok kesergő, bus dalát, látjuk őket, mintha Agnes asszonyt látnók, a ki beszennyezett lepedőjét mossa a ki tudja, hogy bünt, nagy bünt követett el, a melyre nincs bocsánat, a melyért elveszi méltó büntetését, ha ma nem, holnap. Es akár ma, akár holnap, — oly közel van már a vég.

Es mossa, mossa, egyre mossa, a véres leplet, hátha tisztára moshatná arra a napra, az ítélet napjára... Csak oly közel ne volna már! Es a rohanó patakban állván lelke szakadtából sóhajtja;

Jönnék a választások, jönnék... Oh irgalom atyja ne hagyj el!

= A „Vaterland“ sopánkodik. Mégis lehet valami abban, hogy a nagyváradai püspök kossarat adott a néppártnak, melytől rossz néven veszi, hogy „izgat“; mert különben a „Vaterland“ nem igyekeznék bizonyítani oly hévvel, hogy a néppárt nem tehet róla, ha erős szerekkel tudja csak felkelteni Magyarországon a szunyódó katolikus öntudatot. Ugy véljük különben, hogy nagyon magas körökben is a nagyváradai püspök elítélő véleményét vallják a néppárt feltorgató törekvéséről. Mert másképp nem volna értelme a „Vaterland“ ama naiv sopánkodásának, hogy minden másképp volna Magyarországon, ha megszűnnék vaishára azon balhiedelem, hogy csak a liberálisok s a forradalmár szívinisták „é r t e n e k s k o r m á n y z á s h o z.“ Ez a „balhiedelem“ nagyon fáj a hazátlan ultramontanizmusz ravasz organumának. Nagyon fájhat neki, mert újra a francia forradalom véres rémével ijesztgeti a — „cézárokat.“

Külkereskedelmünk és a valutarendezés.

Arad július 13.

Fokozott figyelemmel kísérjük azoknak a kimutatásoknak megjelenését, melyek külkereskedelmünk alakulására vonatkoznak, mert jól tudjuk, hogy ez az alakulás szorosban kapcsolatos pénzügyi feladataink legnagyobbikával a függőben levő valutarendezés folytatásával.

Immár másfélt esztendeje megszakítat-

lan folytonossággal rosszabbodik külkereskedelmi mérlegünk. Az 1895-ik év eleje óta a behozatali forgalom növekedik, ellenben a kivitel eszikken s ekként a mérleg egyenlege, mely egy iusztrumon át aktív, volt még a múlt év folyamán passzív lett. A folyó évben pedig ez a hanyatlás még fokozottabb erővel folytatódott s csak most, a legutóbb megjelent május havi kimutatásban találjuk nyomát — majdnem meglepetésképpen — némi javulásnak. A folyó eszónka év külkereskedelmi mérlege, mely április végével mintegy 24 millió passzívumot mutatott, a májusi kedvező eredmény beszámításával immár csak 14 millió forint passzívummal záródik s számbavéve azt hogy az export-kilátások általában nem mondhatók kedvezőtleneknek épenséggel nincs kizárva a legkedvezőbb alakulás állandósulásának esete, olyannyira, hogy a folyó év száómérlege tényleg még aktív egyenleggel is végződhetik.

Nem akarunk ezuttal a külkereskedelmi mérleg részleteinek bővebb kommentálásába belebocsátkozni, de azt konstatalhatjuk, miszerint fölülte kellemetlen jelenség az, hogy a közös vámterület határain belül a külkereskedelmi mérleg alakulásának árnyékoldala reánk esett a másfél esztendő dekadenozia egész ideje alatt, sőt ez az árnyékoldal a fentebb említett május havi fellendülés idején sem derült ki. A dolog úgy értendő meg, hogy amiként 1895. kezdete óta a mezőgazdasági termények kivitelének stagnálása volt a mérleg rosszabbodásának főtenyezője, ugy május folyamán sem javult ebben a tekintetben a helyzet, hanem az iparozikkek kivitelének emelkedése idézte elő azt a kedvező fordulatot, mely a mérleg egész általánosságában észrevehető. Ennek a jelenségnek kellemetlen volta bizony tulnyomó részben Magyarországra rovására esik, s azok a milliók, melyek a gabona- és állatkivitelben hiányként mutatkoznak, érzékenyen sujtják elsősorban mezőgazdaságunkat, de kétségkívül erősen kihatnak nemzeti vagyonosodásunknak minden ágára. Azokon a megpróbáltatásokon kívül, melyek a magyar termelést a gabonaárak alacsonyága és az állatjárványok pusztítása által a törzsvagyonban támadják meg, el kell szenvednünk azt a mérhetetlen káros körülményt, hogy termelésünk eredményét nem bírjuk exportálni, nem bírjuk értékesíteni. — Nagy baj ez, roppant nagy baj, melynek ha-

tása súlyosan érezhető nemzeti gazdaságunk egész vonalán. S hogy mivé fejlődik ez a helyzet, az előre sem látható.

A külkereskedelmi mérleg passzivitása, az új közgazdasági tanok szerint, nem mondható valami abszolút rossznak, feltétlen dekadenciának. Mi azokkal tartunk, a kik ezt a nézetet vallják, mert a nyugoteurópai államok gazdasági története már gyakran adott alkalmat e felfogás igazolására. Amde elismerve is e felfogás helyességét, azt senki sem tagadhatja, hogy a mi mostani viszonyaink között, amikor ugyanis valutánkat rendeztük, feltétlenül szükségünk van a mérleg aktivitására.

A nemzetközi esereviszonyban az egyes államok között mutatkozó külkereskedelmi egyenlegek tudvalevően a pénzforgalom úján egyenlítődjék ki. Ha tehát a mi kiviteli mérlegünk passzív, akkor a passzív egyenlegnek megfelelő pénzüsszeg vándorol ki tőlünk külföldre. S mivel a külföld csak aranyfizetéseket fogad el, a tőlünk kivándorló pénzüsszeg is aranyértékű kell, hogy legyen. — Már most számba kell vennünk, hogy a valutarendezésének, illetőleg a valutarendezettség állandóságának első feltétele, hogy aranykészletünk az ország határain belül szirkuláljon s ha esetleg ki is megy a külföldre, legfeljebb szirkulációképpen menjen ki, ugy hogy utóbb tényleges aranyértékben vissza is kerüljön. Amde ha a külkereskedelmi mérleg passzív, akkor a behozatali többletnek megfelelő pénzüsszegeket, még pedig aranyértékben ki kell küldnünk a külföldre s mivel ennek ellenértékét már előzőleg árukban megkaptuk, eleve is le kell mondanunk arról, hogy ezt az aranyat visszakapjuk. Ily módon a kiviteli mérlegnek néhány évig tartó passzivitása alatt aranykészletünk tetemes része szépeoskén kiáramolhatik a határon s aztán újra előáll az aranyhiány s mi ennek nyomában jár: az árszó, vagyis a valuta megrontója.

Röviden tehát: míg a külkereskedelmi mérlegünk passzív, addig szó sem lehet a valutarendezés folytatásáról, illetőleg a valutarendezés legelső ténybeli lépésének megtevéséről; a kifizetések felvételéről. — Már pedig mindez, a mi eddig történt a valutarendezés terén, csupán előkészületnek mondható; a valuta rendezettségének kezdetét mindig a készletek felvételének napjától szokták számítani. S ezt bizony nem kezdjük meg, mert nem is kezdetjük meg mindaddig, amíg egy-

aliban. Utóbb pedig csikorogva megnyitott a zár. Beléphettem.

Aki ajtót nyitott nekem, magas, kopott ruhás férfinak volt. S ak folyosókon át egy tágas teremformába vezetett, amelynek a közepén magas nyitott tűrhelyen lobogott a tűz, mint valami paraszt konyhán.

Az ember odalépett a tűzhöz s a láng arcába világított. Bámmertem. Párisi ismerős volt, akit fél esztendő óta láttam utoljára: Claude Mirel.

Meglepődtem a nem remélt találkozáson, mivel valahol Svájcban vagy Skóciában vélttem az emberemet.

— Hát teneked mi keresni valód van ebben a bagolyvárban, kérdezttem csodálkozva.

Mirel őölt-hatott, mintha nem szívesen felelne, de azért mégis csak válaszolt egy vártatra.

— A saját födelem alatt vagyok. Anyai jussom az enyim ez a rom. Van egy pár lakható szobája, a hol évad kezdetéig meglehet huzódni. Ebben a megfiatalító, abszolút nyugalomban jobban töltöm az időt mint bárhol egyebütt.

— Nem unod magad itten, minden ember lakta helytől távol? — szóltam.

— Nem, hisz éppen azért jöttem ide, mert ráuntam az emberlakta helyekre. Ha kedvem kerekedik, megint visszamegyek a világba. Addig tart az egyedül valóság, a meddig akarom. Hanem igaz: ugy-e velem maradez reggelig?

El kellett fogadnom a meghívást. A vihar

vadul tombolt odakünn. Sainte jól esett a védőfedél alul hallgatni az elemek dühös tusakodását. Hová, merre lehetett volna menni e szörnyű időben? Mirel az alatt gondoskodott ennivalóról is.

Cserép talákon egyenként hordta be a füstöt húst, halat, sajtot, szedret, Itálnak hozott egy kulacs almabort. Valóságos parasztlakomát csaptunk, a vadbőrös nyugvóágyra ülve, egy-egy bicskával a kezünkben.

Evés után eszébe jutott a pipa.

— Megállj, ebben a pillanatban visszatérek, csak a tengerész pipámat keresem meg az emeleten — szólt, azzal kieszett.

A sötét konyha-teremben a folyosón menydörgés, a villámok tüze mellett, nem egészen bátoroságos dolog volt egymagamban ülni. A szél besüvöltött a kémény nyílásán; a szoba tele lett töle füsttel. Kivülről pedig, mintha a haragvó ég félelmetes zenéjét kísérné, fölföl hangzott néha egy éles női sikoltás.

— Jó időre jött Mirel. Magának pipát hozott, nekem szivart. Csakhogy nekem semmi kedvem sem volt a füstöléshez.

— Lakik még valaki itten rajtad kívül? — tudakoltam.

— Egy vén szolgáló csupán.

Elhallgattunk. Künn megint retteneteset dördült az ég. A dörgést újra asszonyi jajgatás kísérte.

— Mi volt ez, Mirel? — szóltam.

— Dörgés, hiszen hallod.

— De az a női hang?

— Az asszonyok gyávák, az régi dolog, s félnek a vihartól.

— Az az asszony idetartozik, a házhoz?

— Ide.

— A szolgáló felesége, vagy talán a leánya?

— Nem.

— Hát akkor kicsoda?

— Ejh, de nagyon kíváncsi vagy, — válaszolt Mirel bosszusan.

— Tudni szeretném.

— Mi közöd hozzá?

Es a gúnyos felelet kihozott a sordomból:

— Mondd meg Mirel azonnal, ki az a sikoltozó feleséged?

— Nem mondom meg, — felelte Mirel most már igazán dühösen.

— Jól van. Akkor elhagyom tüstént a házadat. — Köszönöm a vendéglátást. Isten áldjon!

— Bolond vagy, — szólt Mirel és karongott. Magával vonzott egy pár üres szobán. Akkor föltárt előttem egy ajtót.

— Ime, nézd hát!

Egy fiatal asszony ült benn, összebuja két kicsi gyermekkel. A jöttünkre meglepetten kapta föl a fejét.

Mirel hirtelen becsapta az orrom előtt az ajtót.

— No most láttad? — kérdezte, a mint visszavezetett a tűzhelyes terembe.

— Hát ki volt az — faggatótam kíváncsian. — Magyarázd már meg.

részt az árszó el nem tűnik, másrészt, amíg a külkereskedelmi mérlegünk aktivitását nem biztosítottuk. Az elsővel már-már végeztünk volna, de most le kell küzdenünk az időközben felmerült új akadályt, s az a drága pénzen beszerzett aranymentesség, mely mindaddig a nagy árszó miatt volt az állampénztár vasszekrényében megközelíthetetlenül elzárva, most a mikor az árszó elenyészett, ugyancsak kiáramlástól való félelem miatt, de ezuttal a külkereskedelmi passzivitás okából kell, hogy érintetlenül maradjon ott, a hol eddig fektött.

Ime, itt és ennyiben függ össze külkereskedelmünk alakulása a valutarendezéssel. Tehát még a rendelkezésnél is sokkalta nagyobb jelentőséget kell most tulajdonítanunk a külkereskedelmi mérleg alakulásának s ezért határozottan hangsúlyozzuk, hogy pénzügyi kormányzatunknak a valutarendezés szempontjait kellene érvényesíteni külkereskedelmi politikánkban. Amit a szabadelvű kereskedelmi rendszer csak a legkritikább esetekben tesz meg, azt most valósággal követeli: a külkereskedelmi irányításában ne csak tisztán a kereskedelem irányadói érvényesüljenek, hanem legyünk kiváló figyelemmel arra, hogy valutarendezésünk hajójának ezt a második kormánykerekét is a valódi szükség szerint irányítsuk.

A nagy ózások érdekében gyakran kell rendkívüli eszközöket alkalmaznunk, ez a helyzet most is, — ne riadjunk hát vissza a rendkívüli eszközöktől.

Megyei és városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Aradvármegye törvényhatósági bizottsága által Aradon 1896. évi július hó 14-iki közgyűlésén tárgyalandó ügydaraboknak.

80. A jegyzői nyugdíj intézet határozata Pap Valeria néha Pap Todor kovaszinczi jegyző leányának nyugdíja tárgyában.

81. Új-Panát község képviselő testületének határozata az inoki fizetés tárgyában.

82. Zeigmondháza község képvis. test. határozata a községi iskola költségeinek fedezésére 2.000 forint ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában.

83. A diecsi körjegyzői szövetkezethez tartozó községek képviselő test. határ. a községi istálló építésével felmerülő költségek fedezése tárgyában.

84. Vaszoja község képvis. testül. határo.

Mirel hallgatott megint. Azután merőn rám nézett.

— Halljad, — szólott. — Egyszer, egy pár esztendő előtt, mikor lenn vadásztam Auvergneban, megtetszett egy csinos parasztleány.

Utána jártam, a leány pedig hajlott a szavamra. Azután elfeledtem az idylt. Eddig ugye, mindennapi történet? De folytatása lett. A kis Caton fölkeresett Párisban. Rettentő sok viszontagság után jutott el hozzám. A csimeket az urasági ispán felesége tudakolta ki számára, még otthon a falujában. Mert nagyon nagy bajban volt a leány én miattam. A jövendőbelije oda hagyta, a szülei kitűzték a házból... A kő is megesezt volna a nagy keserve látásán.

Nekem nem volt elég kemény szívem arra, hogy egy asszonyt el bírjak taszítani. Bár eleinte nem tudtam hová tegyem. Hanem utóbb eszembe jutott ez a vén romház. Ide küldtem, a vén Colas gondjaira bízva a szegénykét. A következő nyáron, mikor okosabb dolog hián, rendre jártam a fürdőket, eszembe jutott az én irtalmas cselekedetem. Kiváncsi voltam a kisocike sorsára. Eljöttem ide, hadd lássam, itt van-e még? O itt volt, én pedig azóta minden nyár utolján töltök náluk egy pár hetet.

— Ez volna hát az otthon, a család, számodra? — szólott nekem.

Mirel melankolikus mosolygással intett igent.

— Igen, ez, az oázis. Minden évben itt

a közlegelőről elfoglalt területek visszacszerzésével járó költségek fedezése tárgyában.

85. Nagy Sándor ágyai ev. lelkesz kérvénye az egyházi iskolai költségek kezelése tárgyában.

86. Gross község képvis. test. határ. a község tulajdonát képező korosma udvarában bérlő által emelt mellék épületek megvétele tárgyában.

87. Milova község képvis. test. hat. a megváltott fogyasztási és italmérési adó után esedékes kezelési jutaléknak a községi jegyző részére átengedése tárgyában.

88. Gross község képvis. test. hat. a kataszteri felmérési költségek fedezése tárgyában.

89. Seprős község képvis. test. hat. az italmérési és fogyasztási adó után esedékes kezelési jutaléknak a jegyző részére átengedése tárgyában.

90. Ottlaka község képvis. test. hat. egy ártézi kut uratása tárgyában.

91. M. Egyháza község képvis. test. határ. a községben tartott ezredéves ünnepély költségeinek fedezése tárgyában.

92. Kovaszincz község. képvis. test. hat. tenyész-bika beszerzése tárgyában.

93. Az aradi járás főszolgabírójának előterjesztése a glogováci kör állatorvos utiatálcanyának felemelése tárgyában.

94. Az igazoló választmány jelentése a legutóbbi törvényhatósági bizottságválasztás alkalmából megválasztottak igazolása tárgyában.

95. Mikalaka község képvis. test. határ. az Ortman Jánost terhelő gyámpénztári tartozás fedezése tárgyában.

96 a.) Muszkály János felebbezése Kovaszincz község képvis. testületének azon határozata ellen, melylyel a kovaszinczi volt urbéres erdőből általa kivágott fatermékek elszállítására kért engedélyt megtagadta.

96. A vármegye közigazg. erdészeti bizottságának átirata hódos-bodroghi erdők kezelésére vonatkozó szerződés jóváhagyása tárgyában.

97. Sikló község képvis. test. hat. a lőherés földek kiosztása tárgyában.

98. Torda-Aranyos vármegye törvh. bizot. átirata melylyel a földadó leszállítása tárgyában kelt átiratát pártolási végett megküldi.

98. A vármegye alispánjának jelentése a a borossebesi szolgabírói laknál szükségessé vált javítási és kibővítési munkálatok tárgyában.

100. Baja és Gyulicza község. képvis. test. határ. a Mairovitz Mórjlovonatu iparvasutjához szükséges területek átengedése tárgyában.

101. A halmágyi járás község képvis. test. határ. a kincstári épület vételárának kölcsön útján való felvétele tárgyában.

102. Az aradi járás főszolgabírójának jelentése a kurtiosi vadászati jog bérbeadása tárgyában.

pihenem ki a fáradságomat. Ebben a zugban feledek, erősödöm, ha odalenn megviselt a küzdés. Amit a börze, a klubélet izgalma ront rajtam, azt helyreállítja a nyugalom, a paradicsomi egyszerű élet, ennek az őseredeti asszonynak az oldalán. Csakhogy a gyógyulás évről-évre hosszabb időbe kerül.

— Mi lesz majd később veletek?

— Később? Hát ez lesz az én révem.

Érted-e, Claveau? A nagyvilágban lehetetlen elviselni a vénséget, ha nincsen családunk. Nekem nem kellett a család mindaddig, mert megszorította volna a szabadságomat. Hanem most már megoldtam a legnehezebb kérdést. Van szabadságom, ameddig kell és lesz család az attól a pillanattól kezdve, a mint szükségét érzem az otthonnak. De most jó éjt. Átnézek hozzájuk, mert félnek egyedül. Te pedig fektüdj le, igyekezzél jól aludni.

Mánap reggel mielőtt hazaindultam, Mirel megszorította kezemet és így szólt:

— A mit itt láttál meg hallottál, arról ugye nem lesz több szó közöttünk?

En megígérttem neki, hogy nem, s szavamnak álltam!

A minap megint elém került Mirel, utra készen, törődőttebben és vénebben mint reméltem volna.

— Hová megy? — Kérdeztem.

— A révbe, volt rá a rövid válasz. Nos, én úgy hiszem, hogy az ősz, valamely vén kastélyban, egy sűrű erdő közepén, mégis csak pompás dolog lehet...

103. Komárom szab. kir. város közönségének átirata a Klapka szobor költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

104. Zolyom vármegye törvényhatóságának átirata, melylyel az anyakönyvek vezetése körüli eljárás egyszerűsítése végett a magy. kir. belügyminisztériumhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi.

105. Silingya község közbirtokosságának határozata a nyomásos gazdálkodás fentartása tárgyában.

106. Magyarád község képvis. test. határoz. a halott-kémi fizetés megállapítása tárgyában.

107. A világosi járás főszolgabírójának jelentése Magyarád és

108. Kovaszincz hegyközségi rendtartásának jóváhagyása tárgyában.

109. Solymos község képvis. test. hat. behajthatlan adótartozás leírása tárgyában.

110. A drauzi körjegyzői szövetkezethez tartozó községek képvis. test. határozata egy kézbesítői állás szervezése tárgyában.

111. A nagyhalmágyi községi iskolaszék kérvénye 120 frt évi segély iránt.

112. Seprős község képvis. test. határ. a végrehatási fizetés javítása tárgyában.

113. Sikló község képvis. test. hat. Iricz Rozália ietelepiülése tárgyában.

114. Radna község képvis. test. határozata a község ház javítása tárgyában.

115. Kurtakár és Agnis közs. képvis. test. hat. a kőrallatorvos fuvar általány tárgyában.

116. Agris község képvis. test. hat. községi bikák tartása tárgyában.

117. Agris község képvis. test. hat. a tenyészkanok vételárának fedezése tárgyában.

118. Rom. Vil gos község képvis. test. hat. egy hid építése tárgyában.

119. O. F. Varsánd község képvis. test. hat. a nád eladásából befolyó jövedelem felhasználása tárgyában.

120. Sikló község képvis. test. hat. Popovics György ügyvédi díjai tárgyában.

121. A vármegye alispánjának jelentése a közkorházi és gyámpénztári valamint több község 1895. évi számadásainak bemutatása tárgyában.

122. A vármegye alispánjának jelentése a kladovai községi közlekedési közut jellegének megállapítása tárgyában.

123. Borosjenő község képvis. test. hat. a kézbesítő fizetés felemelése

124. és a községi alkalmazottak egy havi fizetésének kiutalványozása tárgyában.

125. A ternovai járási főszolgabíró jelentése Silingya hegyközség szabályrendelete tárgyában.

126. Kovaszincz község képvis. test. hat. Popovics D. János ügyvédi díjai tárgyában.

127. Kovaszincz község képvis. test. hat. Popovics D. János féle két sesió föld megvétele tárgyában.

128. Gyula-Varsánd község képvis. tes. hat. a mezőőrök száma és fizetése tárgyában.

129. Agris és

130. Buttyin község közbirtokosságának határozata a nyomásos gazdálkodás tárgyában.

131. Szintye község képvis. test. hat. Elek község urbéreseitől megvásárlandó terület tárgyában.

Aradon, 1896. évi július hó 12-én.

Kiadta:

DÁLNOKI NAGY LAJOS,
főjegyző.

Alispáni jelentés.

— A július 14. közgyűlésre. —

(Vége.)

b. A vármegyei árvaszék ügyforgalma a következő:

1896. év I. negyedévi hátralék 2577; a II-ik evnegyedben befolyt 6115; elintézés alatt állott 8692; elintéztetett 7913; hátralék 1679 darab.

A vármegyei gyámpénztár forgalmi adatai a következők:

1. Az összesítőve kezelt gyámpénztárnál bevétel 763012 frt 74 kr. kiadás 105429 frt 78 kr. Maradvány 657522 forint 96 kr.

2. Az egyévenként kezelt gyámsági pénzeknél bevétel 376349 frt 77 kr. kiadás 13652 frt 67 kr. Maradvány 362897 frt 10 kr.

3. A letéti pénztárnál bevétel 371868 frt 1 kr. kiadás 89171 frt 72 kr. Madvány 282686 frt 23 kr.

A járási főszolgabírók ügyforgalma a 10 járásban a következő:

A borosabesi kerület alelnöke Jank Vilmos, a végrehajtó bizottság tagjai Ormi Mór dr., Dampfi István, Szabó József, Nusbaum Zsigmond, jegyzője Arkossy Aurél.

— A vármegye nyári közgyűlése. Aradvármegye törvényhatósági bizottsága ma d. e. 9 órakor tartja azékháza gyűléstermében júliusi évnegyedes közgyűlést. A 131 pontból álló tárgysorozatban — az aradi kórház nagy-szabású kibővítésének tervét kivéve — alig van egy is, mely általánosabb érdeklődésre tarthatna számot, a mint ez a nyári megyegyűléseknek különben is állandó sorsa. — Az ügyek tulnyomó része az egyes községek belügyeibe vágó kérdéseket érint, ezeket is — alig egy-kettő kivételével — a községi határozatok változatlan helybenhagyásával úgy, hogy a legnagyobb valószínűség szerint déli 12 óráig végére is jár a közgyűlés az egész napirendnek.

— A vízvezeték szakbizottság ma délután 5 órakor ülést tartott Salló Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklése alatt, melyen a városháza és színházi bérház épületeibe bevezetendő vízvezeték tervezetét és költségvetését bírálta leül. A bizottság úgy a betervezett terveket, valamint a vízvezeték-részvénytársaság által mindkét épület vízvezetékének költségvetését szorgos vizsgálat és felülbírálat alá vévén, azt egész teljében megfelelőnek találta. A szakbizottság jelentése, valamint a ma tartandó tanács ülés is előreláthatólag pártolólág terjeszti elő az ügyet a holnap délután 4 órakor tartandó rendkívüli városi közgyűlés elé.

— Az aradi vízvezeték. Az aradi vízvezeték ügye a befejezéshez közeleg. A hálózatot már az egész városban lerakták s az egyes apróbb munkák is mihamar véget érnek. Most a csöveket tisztogatják városszerte, megnyitják itt is, ott is a csöveket s hosszabb ideig hagyják folyni belőle a vizet, miáltal az egész cső kitisztul. Ha e néhány napot igénylő munkával is elkészülnek, úgy mi sem áll utjában annak, hogy a vízvezeték e hó végén átadják a forgalomnak.

— A hódolói felvonulás megörökítése. Marostordavármegye ismeretes körlevele, mely a hódolói felvonulás körképben való megörökítésének tiszti propagandát és a melyet lapunk egyik előbbi számában részletesen is ismertettünk, fégnápe érkezett Aradvármegye alispánjához. Legyen ez egyszerűen helyreigazítása egyik lapunk korai szüldött ama hírének, mely e körlevél megérkezését már napokkal eselőtt jelezte, erre pedig azért helyestünk sulyt, mert csak így érthető meg az, hogy a marostordaiak házas levele miért hiányzik a megye-gyűlés tárgysorozatából.

— Érdekes jegyző gyűlés. Az aradmegyei községi és körjegyzők egylete s nyudijintézete ma d. e. 8 órakor tartja rendes közgyűlést, melynek tárgysorozatát lapunk egyik korábbi számában kimerítően ismertettük. A jegyzők gyűlését három indítvány teszi érdekessé, melyek egyike a jegyzők millenniumi nyugdíj évére, a második a vasúti kedvezmények kiessközlésére, a harmadik pedig egy jegyző-takarék-pénztár felállítására vonatkozik. Mind a három indítvány előre láthatólag élénk eszmecsereket fog provokálni, bár a két első indítvány tekintetében minden esetre nagy lesz az egyetértés a derék jegyző urak között.

— A vámkézelés ellenőrző bizottság tegnap délután 3 órakor ülést tartott Várjassy Lajos gazdasági tanácsnok elnöklése alatt, melyeken tisztán az ellenőrzési ügyek megbeszélésével foglalkoztak.

— Mérgező gombák az aradi piacon. A múlt heti eszések folytán felszaporodott gombákból egy jó zsákkal hozott vasárnap az aradi piacon egy pécskai oláh asszony s mivel portékáját nem tartotta valami magas árra, csakhamar sok vevője akad: főleg a szegényebb néposztályból. Mikor aztán dr. Leitner Ernő kerületi orvos az élelmi cikkek megvizsgálása végett bejárta a piacot s személyre vette az asszonynak husos kékeszínű gombakészletét, konstatálta, hogy azok egytől-egyig mérgezőek. Azonnal letfoglalta az egész zsák gombát sas asszonyt áruival együtt a városházára kísértette, hol aztán vállatára fogta az iránt, nem adott-e el már valakinek belőlük. Miután azonban az asszony vallomása s a rendőr nyilatkozata alapján meggyőződött arról, hogy a gombából még nem vett senki s mivel látta, hogy az asszonyt a mérgező gombák elárúsítására tisztán a tudatlanság vezette, szabadon bocsájtotta, a gombákat pedig megsemmisítette.

— A mezői rendőrség fegyverben. A földmivélségi miniszteriumban — mint értesülünk — azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a mezői rendőrséget az egész országban forgó pisztolyok helyett a honvédségnél használatban volt Werndféle fegyverekkel lássák el s ily módon megvalósítsák a mezőrendőrségi törvénynek azt az intézményét, hogy a mezőrendőrség a közbiztonsági szervezetnek minden tekintetben megfelelő részévé váljék. A miniszter már le is irt az ország összes hatóságaihoz, közöttük az aradiakhoz is, figyelmükbe ajánlván e tervet s tudatván egyszerűen, hogy Werndféle fegyverek darabonként 5 forintjával lesznek kaphatók.

— Megszűnt a sertésvész. Végre-valahára véget ért a járvány, mely az egész ország gazdaközönségének megzámálhatatlan károkat okozott s melynek kártékony hatását nagy mértékben érezték az aradi sertésgazdák is. Mint most értesülünk, a járvány megszűnése hivatalból is konstatáltott s a polgármester a zárlat feloldását már el is rendelte.

— Az épülő Arad. Ujabbán a következő aradi lakosok folyamodtak a tanácsos új épületek emelése illetve régi épületek átalakítása iránti engedélyért: Pálffy József a Teleky utcai 8 szám alatti telken egy udvari épület Till Antal a Lenkey utcában levő telken utóza és Wiedemann Máténé a Dezső utcai 6. szám alatti telken utóza épület emelésére; Az aradi görög keleti román konzistorium pedig a Sina utca 2. szám alatti levő telken álló raktárépületének lakozbakká leendő átalakítására.

— Katonai felülvizsgálat. Tegnap délelőtt 9 órakor az állandó vegyes felülvizsgáló bizottság ülést tartott a megye házában. Vizsgálat alá került 18 védköteles, kik közül ötöt alkalmasoknak talált a bizottság és beorozott. A bizottság ülésén a polgári hatóság részéről Szathmáry Gyula alispán, katonai részről pedig Spiegelfeld os. és kir. vezérőrnagy és Osillagh Ignác m. kir. honvéd alezredes elnökölték.

— Névmagyarástás. Klein Sámuel Jakab aradi illetőségű budapesti lakos vezetéknévének „Kosma“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Szocializmus a megyében. Eleki levelezőnk jelenti, hogy a csendőrség tegnapelőtt házmotózat tartott a szocialista hajlamairól hírdet Varga Lajos megyebodászi földmives házában s töle egész rakás ingató iratot kobozott el. Az elkobzott papírneműek között ott díszleg Kassics Péter nyugalmában megphibbant fővárosi demagognak „sz általános esztikos választási jog behozatala iránti indítványa” is. A többi sokkalta esztrább s hamiság s „szarnok király” és más effajta oktondiságoktól Varga Lajos uramnak aligha nem a kir.

ügyességgel fog meggyűlni a baja, hová legközelebb feljelenteni fogják.

— Lángbaborult fatelepe. A patteleken mint bennünket telefonon értesitenek a Scherer K. M. cég fatelepe tegnap ismeretlen módon kigyuladt. A telepen 800—1000 öl fa volt felhalmozva, így a fellobbant tűz nagy veszedelem volt. A község népe azonnal hozzá fogott az oltáshoz, egyuttal telefonon segítséget kértek a borosjenői tűzoltóságtól. A tűzoltók Borosjenőről Strasser főparancnok vezetése alatt a hívás után rövid időre megjelentek a veszedelem színhelyén, a hol egyelmezték és gyorsan munkájukkal csakhamar elfojtották a terjedő lángokat. A derék tűzoltók serénysege és ügyessége annál nagyobb dícséretet érdemel, — mondja tudósítónk — mert ha a nagy faraktárban a tüzet idején el nem nyomják, a tőszomszédságban levő vasúti állomást is baj éri. A kár, melyet a fakereskedő cég szenvedett, a gyors segítség folytán nem nagy.

— Vizavont felebbezés. A Draconon f. évi április hó 30-án megtartott jegyzőválasztás alkalmával Muzsá Gyéza választatott meg 32 szavazattal Todoroszkú György 2 szavazata ellenében. A választás ellen mint annak idején megirtuk — Pop Meleczius draconi lelkész, és néhány a vereségben megnyugodni nem akaró hive felebbezést nyújtott be a vármegye alispánjához, melyben azzal vádolták a megválasztott jegyzőt, hogy vesztegetés és meg nem engedett ígéretek árán jutott megválasztásához. A vármegye alispánja, noha az iratokból is meggyőződhetett felebbezők panaszának alaptalanságáról, mégis hogy panaszosok teljesen megnyugtassa, vizsgálatot rendelt el, melyet Kállay főszolgabíró f. hó 10-én tartott meg a helyszínen. A vizsgálatnál felebbezők személyesen vettek részt, azonfelül képviselőikben Dr. Németh János aradi ügyvéd is jelen volt. A teljes félnapig tartott, beható vizsgálat kiderítette, hogy a választás ellen emelt panasz minden alapot nélkülöz, a panaszosok végül kijelentették, hogy miután a jegyző egyéniségével s működésével teljesen megvannak elégedve, de miután meggyőződtek, hogy panaszuk tekintetében rosszul értesültek, illetve rosszakaratulag félrevezettettek, panaszuktól elálltak és felebbezésüket visszavonták s így az ügy befejezést nyert, annélkül, hogy a törvényhatósági bizottságnak itélkeznie kelljen.

— Az aradi ékezerelővaj. Szilvássy Béla ellen, ki egy hó előtt Aradon Regdon Sándor építésznél azt a szenzációs ékezerelőpást követte el, újabbán Szegedről is érkezett egy feljelentés, mely csak megerősítheti a feltevést, hogy ez az ember fiatal kora dacára, már teljesen romlott lelkű. A szegedi rendőrfőkapitány ugyanis átiratilag arról értesítette az aradi kir. törvényszéket, hogy Szilvássy ellen feljelentés történt, miszerint egyik tanuló társától egy fiótát lopott, melyet aztán értékesített. — Szilvássy különben még mindig orvosi megfigyelés alatt áll, melyből kifolyólag ha épelméssége megállapíttatik, a bíróság azonnal törvényt áll felette s lehet, hogy amennyiben a körülmények meg fogják engedni — dacára magasabb korának — egy javító intézetbe való elhelyezése iránt fog intézkedni.

— Uj lakóház. A városi tanács Obstermayer Aprás Fácán utca 2. szám alatti telken emelt új épületet az építészeti bizottság által felülvizsgáltatván, annak jelentése alapján a használatba vételre vonatkozó engedélyt megadta azon megjegyzéssel, hogy a tervtől eltérőleg eszközölt egyes épületrészeknek tervszerinti módosítását tulajdonos köteles 15 nap alatt eszközölni.

— A templomi énekkar dupla gázolja. A következő nyilatkozat közzétételére kértek föl bennünket: A templomi énekkar körlemez tárgyában hozott közleményre vonatkozólag erkősi kötelezettségünknek ismerjük kijelenteni, hogy millenniumi gásiert való körlemez Kertay Ede karnagy ur hírtünk és hozzájárulásunk nélkül terjesztette be a városi tanácsoshoz. Azok a községi tanácsok,

kik a z e g y h á z i x e n e k a r n a k t a g j a i .

— **Hirsch Móricz özvegyének öröksége.** A brünni landesgericht Hirsch Klára barónét, Hirsch Móricz báró özvegyét, elhunyt férje ingó vagyonának örökösévé jelentette ki. Az ingó vagyon zömét letétek képezik, még pedig 113 904,000 frank értékű értékpapírok; 24,000 frank a magyar hitelintézetnél van letéve Budapesten. Az ingó vagyonhoz tartozik számos követelés egyes intézetekkel szemben 9.706,956 franknyi összegben. Az ingatlanokra nézve az özvegyet szabad igazgatás és hasznélvezet illeti meg.

— **Nincs többé telefonoskisasszony.** A p o s t o l o orosz mérnöknek a lelke rajta, ha nem lesz többé telefonos kisasszony! Apostolo ugyanis évek hosszú kísérletei után — a mint hírlik — feltalálta a telefonösszeköttetés lehetőségét telefonos kisasszonyok nélkül, elektromágnes útján. Ilyen módon az elhelyezett gombok megnyomásával mindenki összeköthető magát bárkivel.

Minden telefonkészüléknek automata mutatói lesznek: k i b e s z é l ? v é g e s t b . felirásokkal és két kettős számmal ellátott automata számkészülék. Ha például A. B.-vel akar beszélni, akkor B.-nek előfizetői számát hívja az automata számkészüléken, azaz a két készüléket addig nyomogatja, míg a számot megkapja. Ekkor megnyomja A. a h a l l ó mutatót és e nyomás folytán B.-nél a telefon csönget. B. erre a k i b e s z é l ? mutatót nyomja meg és megkezdődik a beszélgetés. A beszélgetés után mindketten megnyomják a v é g e l mutatót és az összeköttetés megszakad.

Az újítás így elmondva igen egyszerűnek és jónak látszik, csak féltő, hogy ez a kísérlet is kísérlet marad, mint megannyi eddig. És akkor mégis csak lesznek telefonos kisasszonyok. Minden telefonozónak tetszésére bizuk, hogy a találmány sikerét, vagy pedig fiaskóját ohajtja.

— **Dal a padokról.** Igenis a padokról, közönséges, fehér padokról, a milyenek szép számmal voltak eddig is, itt is ott is parkban, ligetben, mindenütt. És mégis dal sengek róluk, a B a r o s s - p a r k egyszerű, fehér u j p a d j a i r ó l , a melyek tegnaptól-mára szinte észrevétlenül foglaltak ott helyet, közel, nagyon közel egymáshoz, akár a szerelmeseik. Szerelmeseik . . . nem, azok a szegény padok nem szerelmeseik, hanem a kik ma örvendezve láttuk bevonulásukat a kik — hála nekik! — közel, nagyon közel juthattunk ahhoz a másik padhoz . . . No de ez indiszkrécio, — erről hallgatók mert sokunkra kompromittáló lenne a beszéd. — Olyan furcsa meglepetés is volt az ma este. A park mintha tres volna, felét sem láttuk azoknak, a kik máskor kint sétáltak! Valjon miért, valjon hova lettek? — Kérdéstük aggóva. S egyszerre asután észrevettük, hogy azért kevés a s é t á l ó , mert sok az ü l ő . És a kik eddig még soha nem tudtak a Baross-parkban helyhez jutni, ma ültek. Ültek és isteni boldogságot élveztek. — Ez is indiszkrécio ugyan de el kell árulnom: Rendszerint fedestem fel a padokban: egyikben ültek a gardémák, másikon a gardirozottak, astán újra egyik, meg a másik, — hisz a padok olyan közel vannak egymáshoz. Oly közel . . . de azért elég messze, hogy a halk suttogás át ne hallatszik a szomszédba. — És most várják, ugye az indiszkrét leleplezést, a kilesett titkokat . . . Bocssásanak meg nekem, nem értem rá megfigyelni, magam is ott ültem egy — amolyan padon. Erről azonban bölcsen hallgatók, — ez egyéni ügy és még el talán olvasni a — mama.

— **Kirándulás Oravicza-Aninára.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a: Oraviczáról való kirándulásoknak megkönnyítése érdekében folyó évi július hó 15-ével kezdve a nyári évad hátra levő tartamára Oravicza és Anina között mindkét irányban egy-egy új személyszállító tehervonat fog az alábbi menetrend szerint forgalomra helyeztetni: Oravicza indulás reggel 3 óra 39 perces; Anina érkezése reggel 6 óra 55 perces; Anina indulás d. u. 5 óra 5 p. Oravicza érkezése este 8 óra 48 p.

— **Gyászra fordult öröm.** Ha soká gondolkodnék az ember szövevényes mesén, akkor talánatna ahoz foghatót, a melyet mint megtörtént dolgot beszél el ungvári levelezőnk. N a g y - M i h á l y o n egy jómodu házaspár S c h w a r c z József és a felesége husz éves

házasság után most várták az első örvendetes családi eseményt. Schwarz József magához hívta a baba asszonyt és azt mondta, hogy száz forintot kap, ha a gyermek fiu lesz. A gyermek megszületett és — leány volt. A babaasszony nem sokat gondolkozott. A faluban ugyanezen éjszakán fia született egy oselédnek. A baba kioserelte a két gyermeket, Schwarzónak adta a fiut és fölsekerte a száz forintot. Valahogy azonban kiderült a dolog. Az anya nem akarta magának ismerni a hozzácsempesztett gyermeket, s a dolog cdafejlődött, hogy vallatásra fogták a babát. Az töredelmesen bevallotta bűnös oselekedetét, csak hogy — és itt következik az igazi tragédia — már későn. A oseléd a magának vélt leányocsemőt, hogy törvénytelen szülőtjétől szabaduljon, megfojtotta. Az apa és anya egyszerre meg volt fosztva husz év óta annyira áhitott gyermekétől. A oseléd visszakapta a gyermeket, a melylyel együtt börtönbe vetették, de a gyermektelené lett házaspár leirhatatlan bánatát ez nem enyhítheti.

— **Földrengés Japánban.** Yokohamából Wladiwostokba érkezett jelentés szerint Japánban a legutóbbi földrengés 10,000 ember életébe került s három város pusztult el csaknem teljesen Kelet-Japánban. Az ez által ingatlan vagyonban okozott kárt 100 millió rubelre becsülik. A tökrement lakosság részére az egész birodalomban adományokat gyűjtönek. Maga az állam mikádó és a 3 millió rubelt szántak e célra. — Londonból jelentik, hogy a japáni követség a Reutter-ügynökséggel egy tokiói hivatalos táviratot közölt, mely szerint az iszonyu tengerihullám, mely Japán északi partjain a múlt hó 15-iki földrengést követte, 27,000 ember halálát okozta; 25,000-nél többen megsérültek.

HYMEN.

— **Lászlóffy Béla** az aradi társadalom rokonszenves tagja, kir. járásbírósi aljegyző, cs. és kir. tartalékos tüzérhadnagy a napokban jegyezte el br. P u r o z e l l Gizellát, br. Purzell Béla volt aradi most brassói m. kir. postafelügyelő szépműveltségű leányát.

TANÜGY.

(—) **Az első magyar leánygimnázium.** H o r v á t Jankának, Horvát Gyula országgyűlési képviselő nővérének, a vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy Budapesten egy nagyobb szabású leány nevelőintézetet állíthasson föl, amelynek keretében az első magyar leánygimnáziumnak a megnyitását is megengedte. Az új nevelőintézetben ezenkívül elemi iskola, ipariskola és főzöiskola is lesz. A leánygimnázium elvégzése természetesen pótolni fogja a polgári és felső leányiskolákat. Az új intézet internátussal lesz egybekötve, nemcsak az intézet tanulói, hanem azon leányok részére is, akik az érettségi letévése után az egyetemre fognak járni. A leánygimnázium igazgatója Holló tanár István lesz.

MULATSÁGOK.

(=) **Pécskai asszonyok mulatsága.** Pécskán huszonkét asszony föltek magában, hogy a hó 20-ikán okvetlensikerült mulatságot rendeznek. Bendezik pedig az ópécskai "Háda" nevű erdőrezsben, kijelentvén a leghatározottabban, hogy ez a mulatság sem nem "elite" sem nem "fényes," a mi mondatlraul is azt jelenti persze, hogy pazar jókedvű lesz. A meghívó szerint a részvételi díjat is személyenkint 70 krajczára, családonkint 1 frt 50 krajczára mérsékelték. Ha tiszta jóvedelem lesz, a pécskai ipartestületi ház javára fordítják. Megkezdődik a mulatság délután 2 órakor és e tart . . . isten tudja meddig. A meghívó asszonyok G y ö r f y Jenőné elnöklete alatt: Burger Antalné, Balog Józsefné, Bagi Józsefné, Donáth Andrásné, Farbarik Jánosné, Fekete Istvánné, Gröbeldinger Jánosné, Gross Adolfné, Gross Sándorné, Harsányi Mártonné, Kosotán Györgyné, Martinszki Jánosné, Márton Józsefné, Nagy Jánosné, Polonyi Gézáné, Bobb Károlyné, Busz Jánosné, Séner Antalné, Schwars Jánosné, Táska Jeltávé, Wenner, Ferenczné.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, július 13. (Saját tud. táv.) Délután sokáig tartó minisztertanács volt, melyen a kiegyezési kérdéseket és a folyó ügyeket tárgyalták.

A gyujtogató néppártiak.

Budapest, július 13. (Saj. tud. táv.) Vasárnap tartott tapolczai néppárti gyűlésen előfordult zavargás oka, hogy a néppárti választókat papjaik szombaton Tapolczára csodították. A szomszédos falvakból időközben egy izraelita kiskereskedőnek a háza kigyuladt. Hatvannégy ház leégett. A gyujtogatással a lerészegített néppártiakat gyanusították. Kevés híjja, hogy komoly összeütközés nem volt. Gróf Z i c h y János, az elnök csak a főszolgabíró fedezete alatt menekülhetett meg.

A gazdakongresszus.

Budapest, július 13. (Saját tud. távirata.) A gazdakongresszust előkészítő értekezlet megállapította a kongresszus elé terjesztendő kérdéseket.

A bőkezű bolgár fejedelem.

Budapest, július 13. (Saját tud. táv.) Ferdinánd bolzár fejedelemről írják, hogy pusztapópai vadászkastélyából gyakorta tett kirándulásokat a vidékre. A lakosság mindenféle megéljenzi a fejedelmet, akit ismer. A fejedelem ezüst forintokkal viszonzza az éljenzést, melyeket a kocsiából szór ki a lelkes parasztok közé. Legjobban járt a minapokban egy cigányasszony. Az is élte a tovarobogó fejedelmet, aki erre megállította kocsiját s megkérdezte a cigánytól, hogy tudja-e kit éljenez? Amire ez egész nyugodtan kijelentett, hogy persze tudom, a nagyságos bolgár fejedelem! Ferdinánd fejedelem 40 frtokkal honorálta a cigány asszonyt, aki örömben ismert cigánykerekein száguldott tova.

Kétségbeesésből gyilkos.

Udvard, július 11. (Saját tud. táv.) B a c h l biztokos rá lött a feleségére és öt gyermekére. Egy gyermek meghalt, a felesége haldoklik. A három éves fiu életben maradt. Az ok: rongált anyagi viszonyok.

Hadgyakorlatok.

Csáktornya, július 13. (Saj. tud. táv.) A Csáktornya és vidéken tartandó 3szi hadgyakorlatokon, melyek a király, a német császár és több főherceg jelenlétében tartatnak meg, 45,000 ember fog részt venni, köztük a gráci, zágrábi hadtestparancsnokság és a honvéd zászlóaljok is.

Kanitz Ágost. †

Kolozsvár, július 13. (Saj. tud. táv.) K a n i t z Ágost, a kolozsvári egyetem hírneves botanika tanára, ma meghalt 53 éves korában.

Nyugdíjazott ezredes.

Lugos, július 13. (Saját tud. távirata.) V i d o v i c h ezredes, aki a ismert napiparancs révén jutott hírnévre, többé nem tér vissza a tényleges szolgálatba. Maga kérte nyugdíjaztatását.

Meggyilkolt gróf.

Nagyimihály, július 13. (Saját tud. távirata.) S z t á r a y István grófit ma reggel halta találták. A körülmények arra vallanak, hogy a gróf gyilkosság áldozota. Ez a hír általános

feltűnést keltett mindenfelé. Sztáray gróf a szabadelvű párt tagja volt és az egyházpolitikai reformok előtt kilépett a pártból, melybe idén ismét visszalépett. Nagyműveltségű szerény térfű volt, a ki mindenkinek osztatlan szeretetét bírta. A Házban Bereznát képviselte. Mielőtt képviselő lett, alkonzul volt Szófiában. Még fiatal volt, csak 36 éves.

Az izgatók flaskója.

Páris. július 13. (Saját tud. táv.) A nemzetiségi gyűlés, melyet nagy garral hirdettek a szerb és oláh diákok, csufosan megbukott. A francia lapok higgadt magatartása folytán számottevő ember egy sem volt ott Flourenson kívül, a ki előző megnyitójában azt mondta, hogy a monarchia alakuljon át Svájc mintájára. Azután azt a bolondot mondotta, hogy 17 millió szláv van benne elnyomva. Beszélt még egy oláh és tót s ezzel vége. A fiaskóról a lapok bőven tudósítanak.

A köztársaság egyesülése.

Lisieux, július 13. (Saj. tud. táv.) Egy banketten Bourgeois beszédet mondott, melyben a köztársaságiak egyesülése mellett nyilatkozott, hogy a fórumokat végrehajthassák. Ha nem egyesülnek, a jobboldal jövőre is meg fogja hínáítani a demokrata terveket.

A belga választások.

Brüsszel, július 13. (Saj. tud. táv.) A legutóbbi választások folytán a képviselőházban 110 katolikus, 28 szocialista és 18 radikális képviselő van.

Szoborleplezés.

Milanó, július 13. (Saját tud. távirata.) Tegnap leplezték le nagy ünneppélyességgel Sertati Rozmini Antonio bölcsész emlékszobrát. Az ünnepélyen Triest és Roveredo városok polgármesterei és küldöttségei is részt vettek. A milanói szindakó és az Accademia degli Agiati elnöke mondtak beszédeket. Roveredo és Triest képviselői pompás koszorukat helyezték a szoborra.

Összeültkezés a tengeren.

Weymuth, július 13. (Saját tud. táv.) A Landrail nevű ágyunassád, amely Plymouthba akart menni, hogy a tengerészeti hadműveleteken résztvegyen, összeültközött a Siren bárkával, amely utban volt Ausztráliából London felé. A bárka elsüllyedt, de a legénységet megmentették. Az ágyunassád erősen megsérült.

Megtandító vasúti szerencsétlenség.

New-York, július 13. (Saját tud. távirata.) A Chicago-Northwestern vasút vonalán Logan közelében tegnap este két szemközt jövő személyvonat összeültközött; huszonhét ember meghalt, 51 megsebesült. Azt hiszik, hogy a gépész vigyázatlansága idézte elő a szerencsétlenséget.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti ár- és értéktőzsdé.

Gyenes és Balog aség jelentése. Budapest, július 13.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak a vételkedv szintén gyenge volt s így az irányszat ellanyhult. Allg kelt el pár ezer métermássa buza lanyha napi áron.

Határidőüzlet: Amerikából érkezett lanyhább jegyzésekre az itteni szép időjárásra nálunk lanyhán indult az üzlet, míg később az erősebb fedezésekre pár kros szilárdság állott be.

Zárul 12 órakor:

Ószi buza . . . . . 6.80—6.81 Tavasszi buza . . . . .

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Buzs május-juniusra, Tavasszi tengori, O.szi tengeri, Tavasszi zab, Ószi zab, Tavasszi rozs, Ószi rozs, Tavasszi repeze.

Ertéktőzsdé: Igen élénk menetben indult az üzlet a tetemes vásárlások következtében pár frt emelkedés állott be.

Zárul 12 órakor:

Table with 2 columns: Item name and value. Items include Osztrák aitelrészevény, Magyar hitelrészevény, Osztrák államvasut, Lombard, Jelzálog hitelbank, Rima-Murányi, Villamosvasut.

Magyarország 1896. évi termése. Az idei termés kilátások — ép a változó és különböző időjárásból folyólag — nagyon különbözők. Európában, de az Egyesült-Államokban is a szezélyes időjárás miatt állandó a panasz. Egyik helyen ropant hosszantartó szárazság, a másik helyen a nagy esőzések és viharok, jégeső és egyéb kalamitások tartják aggodalomban a gazdákat.

Magyarországon a mint a legutóbb közölt statisztikai adatok is bizonyítják, a várható gabonatermés rendkívül előnyös a gazdák számára nézve, mert nemcsak a belső fogyasztás szükségletét fogja fedezni, hanem még meg lehetős nagy felesleget is fog nyújtani.

Table with 4 columns: Year, Buzs, Ross, Árpa, Zab. Rows show data for 1896, 1895, 1894, 1893, 1892, 1891.

Összegezve az összes gabonaféléket a következő az eredmény:

Table with 2 columns: Year and millió métermássa. Rows show data for 1896, 1895, 1894, 1893, 1892, 1891.

Idei buzatermésünk mennyiségre nézve legjobban megközelelti az 1894-iki évit; minőségére nézve is alighanem ez az évit éri el, mert akkor aránylag véve a mostanihoz hasonló suly volt, szín és aczélosságra nézve.

Külföldi termés kilátások és a gabonárak. Az európai államok buzatermése tulajdonképpen részben középszerű, vagyis kisebb, mint a múlt évben. A mikor összesen 560 millió hektoliter buza termett. A rozstermés 1895-ben 420—430 millió hektolitert tett ki.

a sáskák fölleptek s ropant sok záporosó és részben jégeső is pusztított; ezen káros körülmények dacára azonban jó középtermést várnak. A mint már fentebb említettük, az idei termés kilátások Európában nem a legkiválóbbak s minthogy az amerikai Egyesült-Államokban is nagyon kis középserű termésre számítanak a gazdák, mert csak 440—445 millió bushel búzát remélnek (1895-ben 475 millió bushel termett), úgy lehet, hogy az elmúlt évi forgalomnál kedvezőbb forgalom leend a gabonatermésben.

S z e z z ű z l e t.

— Július 13. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 51 forint — krajcár, kesinybor 51 forint 50 krajcár hordó mátkül, per 100 liter 1/2 bolesérto 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermássáknént.

Budapesti gabonatózsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest július 13. d. n. 5 óra.

Table with 2 columns: Item name and price range. Items include Buzs bászági új, Buzs tiszavidéki, Buzs postvidéki, Buzs fejezmegyei, Buzs bácskai, Rozs új, elsőrendű, Rozs új, másodrendű, Árpa takarmány, Árpa égetni való, Árpa sörfőzdei, Zab, Tengeri bászári, Tengeri másnemű, Káposzta-repeze bászági, Köles, Buzs márczius—április, Buzs szeptember—október, Buzs május—június, Rozs szeptember—október, Tengeri május—június, Tengeri július—augusztus, Tengeri októberre, Zab márczius—április, Zab szeptember—október, Káposzta-repeze augusztus—szeptember.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. július 13.

Table with 2 columns: Item name and value. Items include Magyar aranyjárdék 4%, Magyar koronajárdék 4%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasut 1876., Magyar föltshermesítésési kötvény, Magyar italmgváltási kötvény, Horvát-szalvon földterhermesítésési kötvény, Magyar nyeresmény-sorsjegy kölcson, Tiszassabályozási és szogedi kölcsön, Osztrák papírjárdék, Osztrák járadék ezüst, Osztrák járadék arany, Koronajárdék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészevény, Magyar hitelbank részevény, Osztrák hitelbank részevény, Osztrák-magyar államvasut, 20 frankos arany (N. polsönd'or), Német birodalmi márka, London, Páris.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Levelezőinknek és lapunk barátainak. Tisztelettel kérjük levelezőinket és lapunk minden barátját, kik oly helyen laknak, a hol a telefon már be van vezetve, hogy a tudomásukra jutott eseményről, a most folyó aratás eredményeiről, általában minden kőserdekű do'ogról bennüket a telefon útján azonnal értesítsenek.

A. J. (Gleichenberg) A fürdői életéről apróságokat, szálló pletykákat szivesen közlünk. Magát a fürdőt az aradi közönség nagyon jól ismeri.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Július 13. —

Fehér kereszt szálloda: Geiszt Gusztáv kereskedő Budapest. Bauer József kereskedő, Budapest. Schwarz Flúp kereskedő, Budapest. Hoffer Kálmán kereskedő, B.-Gyula. Dambel Emi kereskedő, Temesvár. Bertmann Imre vizmű igazgató és családja, Budapest. Dr. Schulbaum Lajos orvos, Temesvár. Böhm Samu magánzó, Szeged. Dr. Gross Endre ügyvéd, Budapest. Dr. Geiszt Antal kir. aljárásbíró, Vinga. Bloss Adolf utasó, Bécs. Vasúti szálloda: Stern Isidor kárposito, Prága. Karpelcs Ida kárposito, Prága. Kovács Soma kereskedő és neje, M.-Pécska. Domai Mór orvos, Borsosbcsa.

Felelős szerkesztő: Vass Géza, távollétében a szerkesztésért felelős: Dr. Lengyel Sándor.

Egy a jegyzői teendőben

jártas

írások

alulírtnál azonnal

alkalmazást nyerhet.

Feltételek: Mosás és ágyneműn kívül 280 frt évi fizetés.

Szabadhely, 1896. július hó 11-én.

Konopán Miklós,
jegyző.

1030

7875/896. kh.

Hirdetmény.

A városi ker. orvos szakvéleménye alapján közegészségi és köztisztasági tekintetből ezenel eirrende em, hogy a vaj és túró csomagok a piaczokon csak tiszta fehér organtinba göngyöltén bocsájthatók áruba, minden más anyagba mint papírba vagy szövetbe burkoltan árusítani szigoruan tiltva van.

Figyelmeztetem tehát a vaj és túró árusítással foglalkozókat, hogy árúik, a mennyiben nem, ezen rendeletembe emiített tiszta fehér organtinba lesznek csomagolva elfognak koboztatni, az azt árusító pedig az 1876 évi XIV. t. cz. 7. §-a értelmében fog megbüntettetni.

Kelt Aradon, 1896. évi július hó 5-én kapitányi hivatal, mint I-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlot,
főkapitány.

Hirdetés.

A nagyhalmágyi

nagy-vendéglő

1896. évi október hó 1-től

több évre kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Scheer
Edo bérleb N.-Halmágyon. 1029

Arad. sz. kir. város kapitányi hivatalától.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Arad. sz. kir. város területén f. évi június hó 30-án egy darab körülbelül egy éves, nyakán fekete szőrü, szürke szemü bika borjú fe fogatott.

A tulajdonos f. évi július hó 19-ig Arad sz. kir. város kapitányi hivatalánál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha a tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág, nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad 1896. július 9.

Kapitányság.

509/1896. g. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a városi legelőkre a sertések f. évi július 7-től kibocsáthatók. A legeltetési díjak a városi pénztári hivatalnál befizetendők, mely hivatal a legeltetési díjak befizetésekor kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, mely jegyekkel a sertések a legelőkre bocsáthatók.

Arad szab. kir. város gazdasági székétől 1896. évi június hó 6-án.

Varjassy Lajos,
tanácsnok.

12890—96. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyministeriumnak f. évi június hó 13-án kelt 40041. és június 26-án kelt 43448. számú magas intézménye folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az alább felsorolt munkálatoknak vállalatba adása céljából felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozók 10% bánatpénzzel ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok s a kikiáltási összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéseig az alább megnevezett kincst. ispánságoknál; az árlejtést megelőző három nappal előbb pedig alólírott m. kir. államjóságigazgatóságához adhatók be.

Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg a szövegezés első sorával szabályszerűen átírandó, a megajánlott vállalati összeg nemcsak számokkal, hanem betűkkel is tisztán, érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árlejtési jegyzőkönyv feltételeit és a költségvetésben feltüntetett munkálatokat tételről-tételre ismeri, azoknak magát feltétlenül aláveti és azokat elfogadja, megjegyezten, hogy ezen okmányokat aláírni köteles.

A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és vállalkozói szakképességüket.

Oly egyének, kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak vagy a kik nyeresémevnyágyból eredő büntetért. elíteltettek, azok az árlejtésben részt nem vehetnek, elkésztet valamint utóajánlatok és távirati ajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni még az esetben sem, ha azok egy újabb árlejtés megtartása esetére kötelezőleg fentartatnak is.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok az alább megnevezett m. kir. kincst. ispánságoknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Az árlejtések helye, ideje és a vállalatba adandó munkálatok a következők:

I. A kulai m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 20-án délelőtt 8 órakor.

1. A veprováci rom. kath. paplaknál a tetőzet helyreállítása 259 frt 74 kr. kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok. 2. Az ókeéri rom. kath. templom torony építése 1489 frt 10 kr. kikiáltási árral és a hitközség által a kézi- és ígás-napszámokért fizetendő 160 frt 46 kr. készpénz egyenérték. 3. A kernyajai rom. kath. lelkészlak helyreállítása 900 frt 67 kr. kikiáltási árral és a hitközség által a kézi- és ígás-napszámokért fizetendő 66 frt 68 kr. készpénz egyenérték. 4. A csonoplyai rom. kath. templom és paplak helyreállítása 2026 frt 20 kr. kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok. 5. A bukini rom. kath. lelkészlak helyreállítása 854 frt 53 kr. kikiáltási árral és a hitközség által a kézi- és ígás-napszámokért fizetendő 45 frt 75 kr. készpénz egyenérték. 6. A kuczurai rom. kath. lelkészlak helyreállítása 898 frt 99 kr. kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok. 7. A bresztováci rom. kath. paplak újraépítése 6902 frt 88 kr. kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok. 8. A kupuszina rom. kath. templom tornyának helyreállítása 880 frt 92 kr. kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok. 9. A kupuszina rom. kath. lelkészlak helyreállítása 615 frt 26 kr. kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok. 10. Az ószivaczi rom. kath. lelkészlak helyreállítása 688 frt 08 kr. kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok. 11. A bogojevai rom. kath. templom és lelkészlak helyreállítása 101 frt 60 kr. kikiáltási árral és a hitközség által a kézi- és ígás-napszámokért fizetendő 7 frt készpénz egyenérték. 12. A kulai kincst. ispánsági lakhöz tartozó melléképületek helyreállítása 178 frt 79 kr. kikiáltási árral.

II. A dentai m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 21-én délelőtt 9 órakor.

1. A moraviczai rom. kath. lelkészlak tatarozása és hozzá új mosókonyha építése 1224 frt 72 kr. kikiáltási árral és a község által természetben, vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és ígás-napszámok. 2. A zichyfalvai rom. kath. templom és lelkészlak tatarozása 803 frt 87 kr. kikiáltási árral és a község által természetben, vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és ígás-napszámok.

III. Az ujpécsi m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 22-én délelőtt 9 órakor.

1. Német-Szent-Mihályon új paplak építése 6821 frt 33 kr. kikiáltási árral és a község által természetben, vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és ígás-napszámok.

IV. A temes-szent-andrási m. kir. kincst. Ispánság hivatalos helyiségében 1896. évi július hó 23-án délelőtt 9 órakor.

1. A kisbecskereki rom. kath. lelkészlak kertkerítésének helyreállítása 540 frt 46 kr. kikiáltási árral és a község által természetben, vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és ígás-napszámok. 2. A nagyjécsai rom. kath. lelkészlak árnyékszékének póczegödörrel ellátása 55 frt 82 kr. kikiáltási árral és a község által természetben, vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és ígás-napszámok. 3. A temes-szent-andrási kincst. ispáni és gazd. gyakornoki laképületek tatarozása és az ugyanottani kincst. ispánsági iroda átalakítása 1063 frt 70 kr. kikiáltási árral.

Aradon, 1896. évi június hó 17-én.

1025

M. kir. államjóságigazgatóság.